

Brussel, 16/03/2010
C/2010/ 1730

De heer Armand De Decker
Voorzitter van de Belgische Senaat
Paleis der Natie
Natieplein 1
B-1009 Brussel

Geachte heer Voorzitter,

De Europese Commissie dankt de Belgische Senaat voor zijn advies van 8 december 2009 over het voorstel voor een Verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bevoegdheid, het toepasselijke recht, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen en authentieke akten op het gebied van erfopvolging en betreffende de instelling van een Europese erfrechtverklaring (*COM(2009) 154 definitief*).

De Commissie is van oordeel dat de politieke dialoog met de nationale parlementen een essentieel stadium is in het wetgevingsproces van de Europese Unie.

De Commissie is zich ervan bewust dat er incoherenties bestaan tussen de verschillende taalversies van het voorstel voor een verordening en wil de Belgische Senaat geruststellen. De teksten zullen vóór de uiteindelijke vaststelling van de verordening worden gereviseerd. De Commissie herinnert eraan dat de Franse versie de referentietekst is. Artikel 27 van de Nederlandse versie van het voorstel voor een verordening, waarnaar de Belgische Senaat verwijst, bevat inderdaad een ernstige vertaalfout, die moet worden verbeterd.

Wat het onderzoek naar de naleving van het subsidiariteitsbeginsel betreft, wil de Commissie de volgende punten verduidelijken.

Dit voorstel heeft als doel grensoverschrijdende erfopvolging te regelen waarbij burgers betrokken zijn die in verschillende staten verblijven of erfopvolging waarbij verscheidene goederen van een zelfde erflater zich in verscheidene staten bevinden. In de effectbeoordeling (*SEC(2009) 410 definitief*) wordt aangetoond dat de erfgenamen bij dit soort erfopvolging dikwijls grote moeilijkheden ondervinden, die enerzijds verband houden met de onzekerheid betreffende het toepasselijke recht en anderzijds met de praktische stappen die zij moeten zetten om hun rechten in een ander land van de Unie te doen gelden. Het is dan ook duidelijk dat de verschillen tussen de regels van internationaal privaatrecht van de lidstaten ernstige belemmeringen vormen voor het vrije verkeer van personen alsook voor de vrijheid van vestiging. Die verschillen belemmeren ook de volledige uitoefening van het recht op privé-eigendom van de burgers, dat volgens vaste rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie tot de grondrechten behoort waarvan het Hof de eerbiediging verzekert. Het is derhalve evident dat er op het niveau van de Unie moet worden opgetreden en dat de doelstellingen van het beoogde optreden niet voldoende door de lidstaten kunnen worden verwezenlijkt. Conform het

subsidiariteitsbeginsel kan de Unie actie ondernemen, met inachtneming van het evenredigheidsbeginsel.

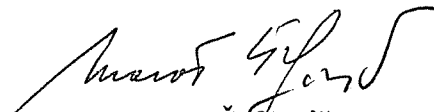
Het voorstel bevat gemeenschappelijke regels die uitsluitend betrekking hebben op de bevoegdheid, het toepasselijke recht, de erkenning en tenuitvoerlegging, alsook op een Europese erfrechtverklaring. Het voorstel heeft noch de vervanging, noch de harmonisatie van het erfrecht, het familierecht, het eigendomsrecht of het fiscaal recht van de lidstaten tot doel. Het nationale recht dat ter zake van kracht is, zal met zijn specifieke kenmerken van toepassing blijven.

Wat het erfrecht betreft, bevat de verordening een subtiel evenwicht tussen twee belangrijke doelstellingen: enerzijds het waarborgen van de rechtszekerheid en van de mogelijkheid om de erfopvolging te plannen, en anderzijds de bescherming van de legitieme belangen van de nauwe verwanten van de erflater, met name van de echtgeno(o)t(e) en van de achterblijvende kinderen, dankzij het mechanisme van het wettelijk erfdeel. Om dat evenwicht te bereiken, voorziet de verordening in één enkel criterium op basis waarvan zowel de bevoegdheid van de autoriteiten als het toepasselijke recht zal kunnen worden bepaald. Dat criterium is de laatste gewone verblijfplaats van de erflater. Dit is in de lidstaten de meest verspreide regel, ook in België, en dat criterium valt dikwijls samen met de plaats waar de goederen zich bevinden.

De toekomstige erflater kan op grond van de verordening echter ook het op de afhandeling van zijn erfopvolging toepasselijke recht kiezen, zij het dat die keuze beperkt is tot het recht van zijn nationaliteit. De toekomstige erflater die dat wenst, kan dus zijn erfopvolging op voorhand plannen zonder dat dit een negatieve invloed heeft op zijn mobiliteit binnen de Unie en hij kan desgewenst geprivilegieerde banden met zijn land van oorsprong onderhouden.

Met dit zeer belangrijk evenwicht kunnen deze twee belangrijke doelstellingen van de verordening worden verzoend, met eerbiediging van de nationale tradities van de lidstaten. De Commissie onderstreept dat de verordening als voornaamste doel heeft het systeem van het wettelijk erfdeel te handhaven, door van de lidstaten te eisen dat zij hun nationale systemen wederzijds erkennen. De nationale regels betreffende het wettelijk erfdeel verschillen van elkaar, bijvoorbeeld wat de voor de verschillende erfgenamen voorbehouden erfdelen betreft. Het voorstel voor een verordening bepaalt dat het door de verordening aangewezen recht niet als onverenigbaar met de openbare orde kan worden beschouwd om de enkele reden dat de modaliteiten betreffende het wettelijk erfdeel verschillen van die welke in het land van de rechter gelden. Behalve de gevallen die betrekking hebben op de modaliteiten van het wettelijk erfdeel, behoudt het voorstel voor een verordening de mogelijkheid om in een concreet geval en bij wijze van uitzondering de toepassing van vreemd recht te weigeren om redenen van openbare orde in het land van de rechter.

De Commissie hoopt dat deze verduidelijkingen een antwoord zijn op de opmerkingen die de Belgische Senaat in zijn advies heeft geformuleerd.

Maroš Šefcovič

Vicevoorzitter van de Europese Commissie